

Biblioteca i Falles: els nous vincles a través de les festes

Paraules clau: Pilar Sánchez Chulià, Biblioteca Municipal d'Aldaia, festes valencianes, Falles

Des de les biblioteques municipals treballem per arribar a tota la població i estar presents en la vida del nostre barri, poble o ciutat, i ho fem amb recursos diferents. Fa uns anys des de la [Biblioteca Municipal d'Aldaia](#) pensàrem crear nous vincles amb les Falles amb l'objectiu d'establir complicitats que donaren visibilitat a la biblioteca entre este col·lectiu, el més gran del nostre poble.

*El primer contacte amb el món faller va ser través de la preparació del llibret per a **Junta Local Fallera d'Aldaia**.*

Durant alguns anys, la Junta ens duia el material i en la biblioteca s'encarregàvem d'editar-lo. És ben cert que este treball res té a vore amb les tasques pròpies d'una biblioteca, però és un exemple del que moltes vegades ocorre a les biblioteques en les que la implicació del personal va més enllà de les seues funcions.

El següent pas va ser proposar a les comissions falleres i a la Junta Local Fallera fer una exposició dels llibrets, de manera que la biblioteca els oferiria la possibilitat de donar a conèixer a la ciutadania esta publicació.

Els llibrets són peces destacades d'una col·lecció local, textos que descriuen diferents aspectes de la festa, ens donen informació sobre l'activitat de la comissió durant un any, ens descriuen les escenes de la falla i allò que critiquen. Els ninots d'una falla són efimers; el llibret, no. Amb el temps, ens permetran conèixer la història de cada falla, i seran testimonis de coses relacionades amb el nostre poble arreplegades en forma de sàtira. A la biblioteca sempre hem sigut conscients de la necessitat d'incorporar-los al nostre fons, i encara que abans teníem dificultats per arreplegar-los, ara els aconseguim tots de cada any, incrementant així la col·lecció local.

L'acte d'entrega dels llibrets a la biblioteca té lloc aproximadament una setmana abans de la *plantà* i acudeixen les falleres majors, presidents, falleres majors infantils i presidents infantils de totes les falles així com les falleres majors del poble. Prèviament, el personal de la biblioteca prepara l'espai on es farà l'exposició i arribat el moment, cada comissió diposita el seu llibret. Per crear un major vincle amb la biblioteca, els fem entrega del carnet de lectura a tots els membres de les comissions. El carnet està il·lustrat amb motius fallers i té validesa per a tota la xarxa de lectura pública valenciana.

Ens consta que este acte té molt bona acollida entre les falles, mostra d'això és que, malgrat que al mes de març de 2020 es va haver de suspendre pel confinament, les comissions falleres volgueren continuar amb la tradició i vingueren a dur els llibrets a la biblioteca en juliol.

També hem tingut altres tipus de col·laboracions. A finals de 2019 una falla va decidir que el tema central del seu llibret serien els monstres valencians. Ens contaren que la idea va sorgir quan conegueren les activitats preparades per la biblioteca dins de la campanya [Espanta la Por](#). Membres de la comissió s'acostaren a la Biblioteca d'Aldaia per a buscar bibliografia sobre el tema i completaren la seua recerca d'informació a la [Biblioteca del Museu d'Etnologia](#). Va ser molt satisfactori comprovar que venien amb el carnet de

lectura “faller” que els havíem entregat en la seua visita, fent-ne ús per endur-se llibres en préstec sobre tradicions valencianes i monstres de la nostra terra.

A més, ens demanaren col·laboració per al seu llibret.

Volien que explicàrem les activitats que des de la biblioteca havíem realitzat en la campanya *Espanta la Por*. Ens va fer molta il·lusió vore publicat en un lloc poc habitual un article sobre la biblioteca.

Per completar la nostra aportació, ens posàrem en contacte amb l'escriptor **Miquel Puig** per a sol·licitar-li la seua participació. Molt amablement ens visità i recorrent els carrers d'Aldaia, parlàrem de coses d'ara i d'abans, especialment d'allò amb que antigament es feia por als menuts i menudes. Finalment, Miquel Puig va escriure un relat basat en una de les espanta criatures pròpia d'Aldaia: el **saginer**. Este relat es va publicar al llibret de la Falla.

En març d'enguany, com tampoc no van haver Falles, les comissions no havien publicat els llibrets, malgrat això férem una exposició amb les crítiques locals aparegudes en les falles d'Aldaia des dels seus inicis en 1975, que poguérem recuperar gràcies a la col·lecció de llibrets. Esta mostra, en forma de falla, estigué exposada a la biblioteca durant el que, en circumstàncies normals, haguera sigut la setmana fallera.

Per altra part, coincidint amb la renovació dels estatuts, membres de la Junta Local Fallera es posaren en contacte amb la biblioteca per consultar bibliografia sobre indumentària valenciana perquè volien conèixer certs detalls per a incorporar-los a

estes normes. A més, organitzarem una xarrada sobre “[La indumentària valenciana i la festa de les Falles](#)” a càrrec de l'indumentarista **Francesc Xavier Rausell** que es va emetre en directe online i que actualment es pot veure al canal de Youtube de la Biblioteca d'Aldaia.

Estos exemples demostren que les biblioteques, especialment les municipals, poden participar en el món de la festa, bé siguen falles, moros i cristians, patronals o qualsevol altra. És una manera més d'integrar-les en la societat i de ser-li útil.

Autora:

Mª Pilar Sánchez Chuliá. Llicenciada en Geografia i Història per la Universitat de València. Màster en Biblioteconomia, Arxivística i Documentació de la Universitat de València. Cap de la Biblioteca Pública Municipal d'Aldaia.